

Yhteisten tutkinnon osien osa-alueiden pedagoginen käsikirjoitus Opiskelu- ja urasuunnitteluvalmiudet

Tavoite: Kuvata selkokielellisesti ja tukevasti kunkin osa-alueen ohjattu oppimisprosessi. Tiedot kuvataan avoimesti ja vaihtoehtoisesti, mikä tarkoittaa, että koulutuksen järjestäjä voi hyödyntää tietoja ja toimintatavan kuvausta haluamallaan tavalla. Koottu käsikirjoitus tarjoaa eri vaihtoehtoja osaamisen hankkimiseen ja myös osoittamiseen. Pyrkimyksenä on varmistaa laaditun aineiston kattavuus suhteessa osaamisvaatimuksiin ja opiskelijälähtöiset toimintatavat.

Rakenne: Tässä on esitetty rakenne, jolla pyritty vastaamaan tavoitteeseen niin, että koulutuksen järjestäjät voivat hyödyntää kuvattua pedagogista käsikirjoitusta omassa koulutustoiminnassaan.

Osa-alue: **Opiskelu- ja urasuunnitteluvalmiudet**

Koodi: YTOU

Laajuus: 1 osp

Pakolliset

Opiskelija osaa

1. tunnistaa omia kiinnostuksen kohteitaan, mahdollisuuksiaan ja tuen tarpeitaan
2. tehdä tutkintoon ja uraansa koskevia valintoja
3. hankkia tutkinnon suorittamisen aikana tietoa erilaisista jatkokoulutusmahdollisuuksista ja koulutustarjonnasta
4. valmistautua tutkinnon suorittamisen aikana työnhakuun ja oman osaamisensa esittelyyn.

Osaamistavoite	1. Opiskelija tunnistaa omia kiinnostuksen kohteitaan, mahdollisuuksiaan ja tuen tarpeitaan.				
Aihekokonaisuus	Oppimistavoite	Tehtävänanto	Materiaalit	Osaamisen osoittaminen	Osaamisen arviointimenetelmät
1.1 Omat vahvuudet, valmiudet ja kehittämiskohteet	Selvittää monipuolisesti ja tunnistaa itsenäisesti omia vahvuuksiaan, valmiuksiaan ja kehittämiskohteita an	<ol style="list-style-type: none"> 1. Tutustu tutkinnon perusteisiin ja pohdi, mitä osaamista tutkinnossasi vaaditaan. Älä vielä mieti yksityiskohtia, vaan selvitä itsellesi kokonaiskuva tutkinnon vaatimuksista. Linkin tutkinnon perusteisiin saat opettajaltasi. 2. Tee SWOT-analyysi. SWOT-analyysissä mietit, mitkä ovat vahvuuksiasi, heikkouksiasi, mahdollisuuksiasi ja uhkiasi oman ammattialasi osaamisen suhteen. Mallin SWOT-analyysiin löydät esimerkiksi täältä: https://peda.net/kangasala/pikkolan-koulu/opo/7-lk/7b/oppilaanohjaus/itsetuntemus/hu/swot. Muista miettiä asioita nyt opiskelemasi alan kannalta. Kirjaa SWOT-analyysisi ylös ja ota se mukaan HOKS-keskusteluun. 	Tutkinnon perusteet Opiskelijalle sähköisesti tai paperilla jaettava SWOT-nelikenttäpohja.	Osallistu HOKSin tekemiseen oman koulutuksen vastuopettajan kanssa. Keskustelussa hyödynnät tekemääsi SWOT-analyysia.	Keskustelu (ensimmäinen HOKS-keskustelu tai päivityskeskustelu)

		<p>HUOMIOT: <i>Lähiopetuksessa</i> opettaja ohjaa tutustumaan tutkinnon perusteisiin tunnilla. Opettaja avaa tutkinnon perusteiden rakennetta ja sisältöä sekä ohjaa pohtimaan omaa osaamista suhteessa tutkinnon perusteisiin. <i>S2-opetuksessa</i> otettava huomioon tutkinnon perusteiden konkretisointi ja riittävät esimerkit. SWOT-analyysi tehdään lähiopetuksen aikana ja opettaja ohjaa sen tekemisessä.</p>			
1.2 Kiinnostuksen kohteet ja mahdollisuudet	Tunnistaa kiinnostuksensa kohteita ja arvioi realistisesti omia mahdollisuuksiaan ammattialalla	<p>Motivaatiotekijöiden pohtiminen ja ylös kirjaaminen</p> <ul style="list-style-type: none"> - Miksi olet hakeutunut opiskelemallesi alalle? - Mainitse kolme innostavinta opintojesi/työsi sisältöä. - Mainitse kolme vähiten kiinnostavaa aluetta opinnoissasi/työssäsi tällä hetkellä. - Mitä voit päätellä 1-2 kohdan vastauksistasi? Millainen olisi ihannetyösi? - Mitä voit tehdä asioille, jotka eivät tällä hetkellä motivoi sinua? - Ajattele ihmistä, jota arvostat työelämässä. Mitä hänessä ja hänen 		Osallistu HOKSin tekemiseen opettajan kanssa.	Keskustelu (ensimmäinen HOKS-keskustelu tai päivityskeskustelu)
				Muistiinpanot omista motivaatiotekijöistä.	

		<p>toiminnassaan arvostat? Miksi?</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kirjaa pohdintasi vapaamuotoisesti ylös. Ota muistiinpanosi mukaan HOKS-keskusteluun. <p>HUOMIOT: <i>Lähiopetuksessa</i> perehdytään motivaatiokäsitykseen ja motivaation herättelyyn. Pohditaan, millainen on ihannetyöpäivä. Opettaja ohjaa pohtimaan tehtävänannossa pyydettyjä asioita ja kirjaamaan pohdinnat omiin muistiinpanoihin. <i>S2-opetuksessa</i> harjoitellaan tehtävänantoon liittyviä sanoja ja käsitteitä. Muistiinpanot tehdään lähiopetuksen aikana ja opettaja ohjaa niiden tekemisessä.</p>			
1.3 Vastuu omasta oppimisesta	Ottaa vastuun omasta oppimisestaan ja sen edistämisestä	<p>Omien opintojen suunnittelu</p> <ul style="list-style-type: none"> - Sitä mukaa kuin opintoihisi liittyvät päivämäärät selviävät, kirjaa ne kalenteriisi ylös. Kirjaa kaikki opintojesi tärkeät päivämäärät, kuten lähiopetuspäivät, tehtävien palautukset, verkkoluennot ja näytöt. <p>HUOMIOT:</p>	Kalenteri, jota käytät		Keskustelu (ensimmäinen HOKS-keskustelu tai päivityskeskustelu)

		<p><i>Ei lähiopetusta.</i></p> <p><i>S2-opetuksessa:</i></p> <p>Opetellaan opintoihin liittyvät sanat ja käsitteet. Kukin selvittää opettajan ohjauksella oman opiskeluaikataulunsa ja opettaja ohjaa kirjaamaan asiat ylös kalenteriin, lukujärjestykseen tms.</p>			
<p>1.4 Oman oppimisen edistymisen dokumentointi</p>	<p>Seuraa sitoutuneesti oman oppimisensa edistymistä ja osaamisensa hankkimista dokumentoimalla ja tunnistaen mahdollisen tuen tarpeen</p>	<p>Pidä oppimispäiväkirjaa (vihko, video, blogi tms.) esimerkiksi yhden - muutaman kirjauksen verran per viikko opintojen ajan. Voit tehdä oppimispäiväkirjan haluamassasi muodossa: kirjauksina vihkoon tai tekstinkäsittelyasiakirjaan, videona tai vaikkapa blogina.</p> <p>HUOMIOT:</p> <p><i>Lähiopetuksessa:</i> Opettaja ohjaa oppimispäiväkirjan tekemiseen. Opiskelija valitsee oppimispäiväkirjan toteutustavan. Lähiopetuksessa voidaan myös harjoitella oppimispäiväkirjan tekemistä blogimuodossa tai videoina.</p> <p><i>S2-opetuksessa:</i></p> <p>Opettaja antaa valmiin oppimispäiväkirjan pohjan. Opetellaan oppimispäiväkirjaan liittyviä käsitteitä ja harjoitellaan kirjoittamista.</p>	<p>Ohje oppimispäiväkirjan pitämiseen. Opettajan oma aineisto ja linkkejä, esim.</p> <p>https://www.cs.helsinki.fi/u/nikander/opk.html</p> <p>https://www11.edu.fi/etalukionv/psykka_ruotsi/index.php?cmscid=305&oid=319&subid=319</p>	<p>Oppimispäiväkirja</p>	<p>Keskustelu (ensimmäinen HOKS-keskustelu tai päivityskeskustelu)</p>

1.5 Oman oppimisen arviointi	Arvioi omaa oppimistaan ja osaamistaan itsenäisesti sekä tekee tarvittavia muutoksia	Oppimispäiväkirja (ks. Edellä)		-II-	-II-
-------------------------------------	--	--------------------------------	--	------	------

Osaamistavoite	2. Opiskelija tekee tutkintoaan ja uraansa koskevia valintoja.				
Aihekokonaisuus	Oppimistavoite	Tehtävänanto	Materiaalit	Osaamisen osoittaminen	Osaamisen arviointimenetelmät
2.1 Urasuunnitelman tekeminen	Selvittää monipuolisesti ja itsenäisesti vaihtoehtoja oman urasuunnitelmansa pohjalta käyttäen aktiivisesti erilaisia tietolähteitä ja sähköisiä ohjauspalveluja	<p>Neljä erilaista suuntaa tulevaisuudelle. Pohdi ja kirjaa ylös.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Mitä vaihtoehtoja sinulla on, jos etsit samanlaista työtehtävää samalta toimialalta, josta sinulla on jo nyt kokemusta? - Mitä vaihtoehtoja sinulla on, jos pysyt samalla toimialalla kuin nyt, mutta toimitisit uudenaikaisessa työroolissa? - Mitä vaihtoehtoja sinulla on, jos jatkat nykyisenaikaisessa työtehtävässä, mutta uudella toimialalla? - Mitä vaihtoehtoja sinulla on, jos hakisit uutta työtehtävää ja uudelta toimialalta? 		Keskustelu tehtävän pohjalta	Keskustelu (ensimmäinen HOKS-keskustelu tai päivityskeskustelu)

		<p>HUOMIOT: <i>Lähiopetuksessa:</i> Opettaja ohjaa urasuunnitelman tekemiseen. Hyödynnetään myös aiemmin tehtyä SWOT-analyysia. <i>S2-opetuksessa:</i> Opettaja antaa valmiin urasuunnitelmapohjan, jossa on apukysymyksiä. Harjoitellaan oppimiseen liittyvää sanastoa ja käsitteitä sekä tutustutaan ammattialan erilaisiin töihin opettajan valitsemalla tavalla. Opetellaan tekemään oma urasuunnitelma.</p>			
2.2 Valinnan mahdollisuudet omassa tutkinnossa	Tietää oman tutkinnon muodostumisen, tutkinnossa vaadittavat suoritukset ja valinnan mahdollisuudet tehden itsenäisesti uraansa edistäviä valintoja ja päätöksiä	Tutustu tutkinnon perusteisiin ennen HOKS-keskustelua (ks. kohta 1.1)	ks. kohta 1.1	ks. kohta 1.1	ks. kohta 1.1
2.3 Tutkinnon suorittamisen edistyminen	Seuraa tutkinnon suorittamisen edistymistä aktiivisesti ja sitoutuneesti	ks. kohta 1.5	ks. kohta 1.5	ks. kohta 1.5	ks. kohta 1.5

2.4 Ammatillista kehittymistä tukevat oppimisympäristöt	Käyttää ja valitsee omaa ammatillista kehittymistään tukevia oppimisympäristöjä				
--	---	--	--	--	--

Osaamistavoite	3. Opiskelija hankkii tutkinnon suorittamisen aikana tietoa erilaisista jatkokoulutusmahdollisuuksista ja koulutustarjonnasta.				
Aihekokonaisuus	Oppimistavoite	Tehtävänanto	Materiaalit	Osaamisen osoittaminen	Osaamisen arviointimenetelmät
3.1 Jatkokoulutuksen ja tulevaisuuden suunnittelu	Käyttää itsenäisesti jatkokoulutukseen ja tulevaisuuden suunnitteluun liittyviä tietolähteitä, ohjauspalveluja ja hakujärjestelmiä	<p>Jatko-opiskelumahdollisuuksien kartoittaminen</p> <ul style="list-style-type: none"> - Mitä mahdollisuuksia sinulla on jatkaa opintojasi, kun olet suorittanut perustutkinnon? - Voitko jatkaa opintojasi nykyisessä oppilaitoksessasi? - Missä muualla kuin nykyisessä oppilaitoksessasi voi jatkaa opintojasi? - Miten voisit hakeutua opiskelijaksi ulkomaille? <p>Listaa konkreettisia ja realistisia opiskeluvaihtoehtoja ammatillisista tutkinnoista, korkeakoulu- ja yliopisto-opinnoista sekä oppilaitoksista.</p> <p>HUOMIOT: <i>Ei lähiopetusta.</i></p>	<p>www.opintopolku.fi</p> <p>http://www.oph.fi/koulutus_ja_tutkinnot</p> <p>http://www.oph.fi/koulutus_ja_tutkinnot/ammattikoulutus</p> <p>http://www.ammattinetti.fi/?lang=fi</p> <p>https://www.studentum.fi/</p>	Keskustelu	Keskustelu (ensimmäinen HOKS-keskustelu tai päivityskeskustelu)

		<i>S2-opetuksessa:</i> Opettaja ohjaa materiaalien äärelle. Tutustutaan jatko-opintomahdollisuuksiin yhdessä. Opettaja ohjaa pohtimaan realistisesti eri vaihtoehtoja.			
3.2 Tiedonhankinta jatkokoulutusmahdollisuuksista	Hankkii aktiivisesti tietoa erilaisista jatkokoulutuksen vaihtoehdoista ja hyödyntää tietoa omassa urasuunnitelmassaan	-II-	-II-	-II-	-II-
3.3 Tiedonhankinta jatkokoulutusmahdollisuuksista ja hakemisesta	Perehtyy aktiivisesti ja oma-aloitteisesti jatkokoulutuksen pääsyvaatimukseen, hakumenettelyyn ja valintakriteereihin	-II-	-II-	-II-	-II-

Osaamistavoite	4. Opiskelija valmistautuu tutkinnon suorittamisen aikana työnhakuun ja oman osaamisensa esittelyyn.				
Aihekokonaisuus	Oppimistavoite	Tehtävänanto	Materiaalit	Osaamisen osoittaminen	Osaamisen arviointimenetelmät
4.1 Työmahdollisuudet	Selvittää systemaattisesti erilaisten työpaikkojen tarjoamat mahdollisuudet,	Tutustu muutaman oman alan yrityksen työtehtäviin ja työympäristöihin ja mieti omia työllistymismahdollisuuksiasi näihin yrityksiin. Mikä edesauttaa ja mikä haittaa mahdollista työnsaantia?	Valitsemiesi yritysten nettisivut ja mahdolliset kontaktit	Keskustelu	Keskustelu opettajan kanssa

	niiden työympäristöt ja realistiset uravaihtoehdot oman suunnitelman pohjalta	<p>Kirjaa havaintojasi ylös vapaamuotoisesti. Hyödynnä tehtävässä myös aiemmin tekemääsi SWOT-analyysia.</p> <p>HUOMIOT: <i>Lähiopetuksessa:</i> Opettaja ohjaa etsimään tietoa työnhakukanavista. Tarkoituksena on opettajan ohjaaman oppia pohtimaan, millainen työ on kullekin sopiva. Pohdinnassa hyödynnetään myös aiemmin tehtyä SWOT-analyysia. <i>S2-opetuksessa:</i> Tehdään vierailuja muutamaan alan yritykseen ja tutustutaan niissä oleviin työtehtäviin. Vaihtoehtoisesti yrityksistä pyydetään muutama henkilö lähiopetukseen kertomaan työmahdollisuuksista. Opettaja ohjaa pohtimaan, mitkä ovat kunkin mahdollisuudet tehdä töitä, joihin tutustuttiin. Opettaja ohjaa lähiopetuksen aikana opiskelijaa kirjaamaan ylös, mitkä seikat tämän osaamisessa edesauttavat ja mitkä haittaavat mahdollista työnsaantia. Tehtävässä hyödynnetään myös aiemmin tehtyä SWOT-analyysia.</p>			
4.2 CV	Tekee persoonallisen ja myyvän omaa osaamistaan esittelevän	<p>CV:n laatiminen</p> <ul style="list-style-type: none"> - Laadi CV, joka esittelee osaamisesi tiiviisti. Laadi CV haluamassasi muodossa: perinteisesti 	<p>CV-ohje https://ansioluettelo.net/ https://kesaduuni.org/miten-saan-kesatyota/millainen-</p>		Opettaja arvioi CV:n.

	tuotoksen työnhakua varten ja esittelee osaamistaan innostavasti ja kattavasti	<p>tekstinkäsittelyohjelman tiedostona, LinkedIn profiilina, videona tai vaikkapa nettisivuna.</p> <p>HUOMIOT: <i>Lähiopetuksessa:</i> Tutustutaan erilaisiin CV-muotoihin ja tehdään opettajan ohjaamana CV:n pohja, jota opiskelija täydentää ja muokkaa myöhemmin. <i>S2-opetuksessa:</i> Opettaja opettaa konkreettisesti, millainen on hyvä CV. Tutustutaan erilaisiin CV-malleihin ja LinkedIniin. Tehdään opettajan ohjaamana CV:n pohja, jota opiskelija täydentää ja muokkaa myöhemmin.</p>	on-hyva-kesatyohakemus-ja-cv/		
4.3 Työn haku	Hakee itsenäisesti työpaikkoja ja hyödyntää erilaisia hakujärjestelmiä ja -menetelmiä monipuolisesti ja sujuvasti	<p>Työhakemuksen tekeminen</p> <ul style="list-style-type: none"> - Etsi kiinnostava, avoin työpaikka netistä tai mieti, missä yrityksessä ja missä tehtävissä haluaisit työskennellä. Laadi hakemus työpaikkaan, josta olet kiinnostunut. Voit laatia hakemuksen työpaikkailmoituksen perusteella, niin että hakemus kohdentuu avoimeksi ilmoitettuun työpaikkaan. Vaihtoehtoisesti voit laatia niin sanotun avoimen 	<p>Työhakemuksen teko-ohje https://ansioluettelo.net/</p> <p>https://kesaduuni.org/miten-saan-kesatyota/millainen-on-hyva-kesatyohakemus-ja-cv/</p>	Työhakemus	Opettaja arvioi työhakemuksen.

		<p>hakemuksen. Avoimella hakemuksella voit hakea työtä kiinnostavasta yrityksestä, vaikka siellä ei olisi hakuhetkellä ilmoitettu avointa työpaikkaa.</p> <p>HUOMIOT: <i>Lähiopetuksessa:</i> Mietitään opettajan ohjaaman, millainen on hyvä työhakemus. Luodaan tekstikäsittelyohjelmalla yleinen hakemuspohja, jota opiskelija voi muokata myöhemmin. <i>S2-opetuksessa:</i> Opettaja opettaa konkreettisesti, millainen on hyvä työhakemus. Mitä siinä on hyvä olla? Mitä ei kannata hakemukseen kirjoittaa? Tutustutaan erilaisiin malleihin. Harjoitellaan hakemuksen tekoon liittyvää sanastoa. Tehdään opettajan ohjaamana hakemuspohja, jota opiskelija täydentää ja muokkaa myöhemmin.</p>			
4.4 Urasuunnitelman päivittäminen	Päivittää aktiivisesti ja itsenäisesti urasuunnitelmaansa ja työllistymistä edistäen	ks. kohta 2.1		ks. kohta 2.1	ks. kohta 2.1